

Broj: 04-1-32-2-279/17

Na osnovu člana 23. stav 1.4. Statuta Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, Upravni odbor Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, na sjednici održanoj dana _____ godine, utvrđuje:

PROGRAM

rada Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK u 2017. godini

UVOD

Opće stanje u oblasti zapošljavanja i nezaposlenosti u BiH je i dalje veoma teško. Ekonomska recesija je oslabila privredu i ukupnu ekonomsku situaciju, te time izvršila značajan uticaj na tržište rada, što se odražava kroz otpuštanje radnika i smanjenje potražnje za radnom snagom. Iako je uočen blagi pad smanjenja stope nezaposlenosti i povećanje broja zaposlenih, moraju se uzeti u obzir rizici koji se ogledaju u usporenom oporavku privrede Federacije BiH, što se izravno odražava na neizvjesnost otvaranja novih radnih mjesta kao i očuvanje postojećih radnih mjesta, a posebno masovnije zapošljavanje nove radne snage. Također se mora računati i na određenu nekonzistentnost ponude i potražnje radne snage.

Priliv novih korisnika na evidenciju nezaposlenih osoba Službe je u porastu, što nije samo posljedica spomenute recesije već i stjecanja odgovarajućih prava koja se ostvaruju prijavom na evidenciju nezaposlenih. Također, evidentna je i strukturalna neravnoteža na tržištu rada, odnosno neusklađenost ponude i potražnje za radnom snagom u pogledu zanimanja, obrazovanja, kvalifikacija ili regionalnog rasporeda. Obrazovni sistem je potrebno unaprijediti i prilagoditi potrebama privrede kako bi se ta neravnoteža smanjila. Za provođenje aktivne politike zapošljavanja potrebna su mnogo veća finansijska sredstva od onih koja se u ovoj situaciji mogu osigurati. Provođenje mjera aktivne politike zapošljavanja je dovedeno u pitanje nakon brojnih socijalnih davanja iz sredstava Službe, posebno onih preostalih utvrđenih Zakonom o pravima demobilisanih boraca i njihovih porodica, čime se gubi aktivna i razvojna komponenta i funkcija Službe za zapošljavanje.

Na evidencij nezaposlenih osoba Službe za zapošljavanje, krajem decembra 2016. godine nalazilo se 33.327 osoba, od toga 17.554 žene. Stanje na tržištu rada je dodatno usloženo strukturom nezaposlenih, jer je uglavnom riječ o osobama koje se teže zapošljavaju (dugoročno nezaposleni, osobe sa invaliditetom, bez kvalifikacija, bez radnog iskustva). Naime, prema podacima krajem decembra 2016. godine, od ukupno 33.327 nezaposlene osobe, njih 12.758 ili 38,3% privi put traže zaposlenje, a 6.708 ili 20,1% osoba su bez stručne kvalifikacije.

Tokom 2017. godine očekuje se prijavljivanje 10.200 novih nezaposlenih osoba i to: redovni prirast pristigle generacije iz vaspitno - obrazovnog sistema, po svršetku školovanja - studiranja 4.500, prirast kao posljedica ekonomskog i tehnološkog viška izazvan recesijom 3.300, prirast kao posljedica daljnje privatizacije, stečaja i likvidacije 1.800, te povratnici iz zemlje i inostranstva 100, pojačano prijavljivanje zbog socijalnog

položaja i ostvarivanja određenih prava na osnovu donesenih zakona (demobilisani, porez na dohodak, subvencije, socijalna davanja), osoba koje nisu direktno zainteresovane za konkretno zaposlenje 500.

Očekuje se zapošljavanje određenog broja radnika kod stranih poslodavaca koji djeluju na ovom području, kao i zapošljavanje 170 stranih državljana na području kantona.

U septembru 2015. godine je potpisan Memorandum o razumijevanju i saradnji o uspostavljanju oglednog biroa rada između Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK i njemačke konzultantske tvrtke GOPA, koja u BiH provodi projekt zapošljavanja mladih. Sastavni dio Memoranduma je i Akcijski plan za implementaciju koncepta oglednog biroa i sistema za mjerenje učinaka Službe za zapošljavanje Hercegovacko-neretvanskog kantona. U skladu sa tim planom, tokom 2017. godine će se provesti veći broj obuka za djelatnike Službe, na teme: Savjetodavni proces, Vođenje Kluba za traženje posla, Rad sa teže zapošljivim osobama, Izvođenje radionica za nezaposlene osobe, Rad sa poslodavcima. Iako su trenutno samo tri biroa (Čitluk, Konjic i Mostar - Odjeljenje 1) uključene u ovaj projekt, i radnici iz ovih biroa su prošli obuku, testiranje i certificiranje iz navedenih oblasti, cilj je i da ostale biroi uvedu nove metode rada u svoje aktivnosti. U provođenju obuka i odabiru djelatnika Službe koji će u njima učestvovati, vodit ćemo se usvojenim Kompetencijskim okvirom za ključne poslovne procese.

Podružnica-biro Mostar – Odjeljenje 1 je krajem 2016. godine počela provoditi individualno savjetovanje nezaposlenih osoba i izradu individualnih planova zapošljavanja, dok će podružnice-biroi Čitluk i Konjic sa novim aktivnostima započeti u prvom kvartalu 2017. godine. U drugoj polovici godine pridružiti će im se i Podružnica-biro Mostar – Odjeljenje 2, koja do sada nije imala tehničkih i infrastrukturnih mogućnosti za isto. Kako je u ovoj godini predviđeno i rješavanje nepovoljnog smještaja odjeljenja, u drugoj polovici godine steći će se uslovi za rad sa nezaposlenim osobama i poslodavcima kako je predviđeno YEP projektom.

Još jedna od novih usluga za nezaposlene osobe, koja je dio provedbe Reformskeg paketa jest i održavanje Kluba za traženje posla. Planiramo u 2017 godini formirati 15 grupa polaznika (180 nezaposlenih osoba). Očekujemo da će provedba ove mjere za 30% dugoročno nezaposlenih osoba rezultirati zaposlenjem. Kako se bude povećavao broj biroa uključenih u ovaj Projekt, tako ćemo ovu uslugu nastojati približiti što većem broju nezaposlebnih osoba.

Služba će, u saradnji sa kantonalnim Ministarstvom zdravstva, rada i socijalne pomoći, izgraditi sistem saradnje sa inspekcijom rada, u cilju učinkovitog praćenja stanja u oblasti „rada na crno“.

I tokom 2017. godine će se nastaviti implementacija Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa (ELMO projekt) koji pomaže u sređivanju stanja na tržištu rada, utvrđivanja stvarnog stanja legalno zaposlenih, te ukupne nezaposlenosti, jer je njime uvedeno jedinstveno prijavljivanje na osiguranje u PIO/MIO, zdravstveno osiguranje, osiguranje u slučaju nezaposlenosti, a sve preko jedinstvenog obrasca u Poreznoj upravi. U jedinstveni sistem uključen je Federalni zavod za statistiku. Na ovaj način se osigurava i veća kontrola uplate doprinosa. Posebne aktivnosti će se voditi u oblasti zapošljavanja u svezi primjene Strategije zapošljavanja u Bosni i Hercegovini 2014. – 2020.

POSREDOVANJE U ZAPOSŁJAVANJU

Aktivna politika zapošljavanja

Pod aktivnom politikom zapošljavanja podrazumijeva se skup mjera za usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada, neposredno usmjerenih na smanjenje problema nezaposlnosti. Mjerama namijenjenim poslodavcima nastoji se uticati na zadovoljenje potreba za radnicima ali na što lakšu i bržu integraciju nezaposlenih osoba na tržište rada.

Još uvijek je velik broj osoba koje rade „na crno“, kao i osoba koje zbog ekonomske krize gube posao i prijavljuju se na evidenciju nezaposlenih radi ostvarivanja prava na materijalnu i socijalnu sigurnost kroz nadoknade u vidu novčane naknade i zdravstvenog osiguranja.

Radi efektivnog i učinkovitog provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja i kvalitetnog usaglašavanja ponude i potražnje na tržištu rada, programi zapošljavanja će se provoditi u skladu sa dinamikom priliva i raspoloživosti finansijskih sredstava.

Uzimajući u obzir finansijski plan Službe za 2017. godinu, kojim nisu predviđena sredstva za ovu namjenu, za provođenje mjera aktivne politike u tekućoj godini se možemo osloniti samo na sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i eventualne grantove. Za uspješno provođenje mjera aktivne politike i programa zapošljavanja potrebno je partnerstvo i sistemsko djelovanje svih ključnih aktera. Planirano je da javni pozivi za učešće u realizaciji programa budu otvoreni sve do ugovaranja raspoloživih sredstava, radi mogućnosti kontinuiranog apliciranja poslodavaca u skladu sa njihovim potrebama.

U 2017. godini, u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje planira se realizacija Programa sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja-start up koji uključuje sljedeće mjere:

- Prvo radno iskustvo
- Sezonsko/periodično zapošljavanje
- Vaučer za posao
- Javni radovi
- Start up
- Program zapošljavanja Roma

Programom će se obuhvatiti razne kategorije nezaposlenih osoba, posebno cijeneći socijalnu i rodnu i drugu osjetljivost, radi jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti, te očuvanja i unaprijeđenja radnih sposobnosti, a naročito mlade bez radnog iskustva, žene, dugotrajno nezaposlene osobe, demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca, osobe sa invaliditetom, članovi domaćinstava u kojima ni jedan član nije zaposlen, Romi, osobe s niskim vještinama (srednje obrazovanje i niže), članova porodica poginulih boraca, bivših štićenika domova za nezbrinutu djecu, žrtava nasilja, samohranih roditelja i roditelja teško bolesne djece i dr., bez obzira na dužinu trajanja njihove nezaposlenosti.

Cilj Programa je zapošljavanje određenog broja osoba sa evidencije nezaposlenih radi jačanja njihove konkurentnosti i integracije na tržištu rada, sprečavanje dugotrajne nezaposlenosti te stvaranje uslova za sticanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanja i mobilnosti radne snage.

Planirane aktivnosti su:

- sufinansiranje poslodavaca radi zapošljavanja osoba iz ciljane grupe i omogućavanje sticanja prvog radnog iskustva;
- sufinansiranje Start-up preduzeća, uz zapošljavanje;
- sufinansiranje samozapošljavanja i zapošljavanja u poljoprivredi;
- sufinansiranje društveno korisnog rada;
- sufinansiranje zapošljavanja Roma.

Služba će u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje i ostalim partnerima realizovati planirane mjere na području Hercegovačko-neretvanskog kantona.

U saradnji sa kantonalnim Ministarstvom za pitanje boraca kreirat ćemo i provoditi program sufinansiranja zapošljavanja pripadnika boračke populacije. U vrijeme izrade ovog Programa nisu bile dostupne informacije o finansijskoj vrijednosti programa, koju treba utvrditi Vlada HNK.

Odbor direktora Svjetske banke je odobrio IBRD zajam u iznosu od 50 miliona eura za Projekt podrške zapošljavanju u Bosni i Hercegovini u cilju povećanja formalne zaposlenosti u privatnom sektoru za ciljne grupe, a koji će početi sa mladima koji traže prvi posao. Nacrt Projekta je predviđao aktivnu ulogu kantonalnih službi za zapošljavanje u njegovom provođenju, ali još uvijek nemamo informaciju kojeg obima će ta uloga biti.

Posredovanje u zapošljavanju

U skladu sa Strategijom zapošljavanja Federacije BiH 2009. - 2013., te Strategijom jačanja funkcije posredovanja u FBiH 2014. - 2020., Služba će u 2017. godini primjenjivati novu proceduru rada sa poslodavcima. Kvalitet funkcije posredovanja uvelike ovisi i od mogućnosti za zapošljavanje u određenom ekonomskom okruženju, ali i pored faktora na koje direktno ne možemo uticati, sa poslodavcima je neophodno razvijati partnerski odnos, kako bi se uspostavila saradnja, povjerenje i razmjena informacija, posebno o potrebama i otvaranju novih radnih mjesta. Stoga je jedan od naših primarnih ciljeva raditi na unapređenju rada sa poslodavcima i intenziviranju posredovanja u zapošljavanju, kako na lokalnom nivou, tako i u oblasti međumjesnog i međudržavnog posredovanja.

I u 2017. godini ćemo nastaviti poslodavcima nuditi i obavljati usluge profesionalne selekcije potencijalnih zaposlenika. Posjedujemo ljudske kapacitete za provođenje i psihologijskih testiranja po potrebi. Nadamo se da ćemo time povećati broj objavljenih slobodnih radnih mjesta preko Službe za zapošljavanje, iako poslodavci, po zakonskoj regulativi, nemaju tu obavezu.

Jedna od aktivnosti Službe je i provođenje procedure za izdavanje radnih dozvola za osobe koje nemaju državljanstvo BiH. Kvotu dozvoljenih radnih dozvola za pojedinu godinu odobrava Vijeće ministara. Ukupna godišnja kvota za produženje i novo zapošljavanje stranaca u BiH za 2017. godinu iznosi 1.691 radna dozvola, od čega se na Federaciju Bosne i Hercegovine odnosi 995 radnih dozvola, Republiku Srpsku 600 radnih dozvola i Brčko Distrikt BiH 96 radnih dozvola.

Profesionalno usmjeravanje

Pod profesionalnim usmjeravanjem podrazumijeva se kontinuirana, sistematska djelatnost pružanja pomoći mladima i odraslima pri odlučivanju o izboru daljeg obrazovanja, zanimanja, zaposlenja i drugih pitanja u vezi sa zanimanjem. Cilj je pružiti pojedincu (učeniku, studentu, nezaposlenoj osobi) pomoć u odabiru profesionalnog usmjerenja (karijere) koje odgovara njegovim mogućnostima u realnim socijalnim uslovima. U okviru ove aktivnosti, planira se podrška daljem razvoju programa pripreme za zapošljavanje koje sadrže mjere savjetovanja, motivacije, informiranja, obuke kod aktivnog traženja posla i mjere planiranja razvoja profesionalne karijere. Sve te aktivnosti provodit će se na individualnom i grupnom nivou. Također se planira nastavak saradnje sa osnovnim i srednjim školama, kako bi se pomoglo učenicima u izboru daljeg obrazovanja. Saradnja škola i Službe za zapošljavanje odvijat će se kroz informisanje učenika i stručnih saradnika u školama. U sklopu projekta zapošljavanja mladih (YEP) razvijena je metodologiju rada s pedagogima, koja se zasniva na priručniku „Zumiraj zapošljavanje mladih“. Riječ je o ciljnoj metodologiji za rad na temu profesionalnog informisanja unutar redovnog obrazovnog sistema, koju trenutno aktivno provodi preko 100 prosvjetnih radnika iz cijele Bosne i Hercegovine, a koja se postupno razvija i implementira od školske 2011./2012. godine. „Zumiraj zapošljavanje mladih“ obrađuje koncepte rada, prava na rad, nezaposlenosti, zapošljavanja, dostojanstvenog rada, i sl., a nudi i popratni audiovizualni materijal o izazovima s kojima se mladi suočavaju prilikom traženja posla. Konačni cilj je, kroz saradnju s nastavnim osobljem i široku upotrebu priručnika u srednjoškolskom obrazovnom sistemu, podići svijest i znanja

mladih o institucijama koje djeluju unutar tržišta rada BiH, o stavovima i vještinama koje su im potrebne za aktivno traženje posla, kao i poteškoćama na koje moraju biti spremni po završetku školovanja. U skladu sa svojom ulogom na tržištu rada u okviru profesionalnog informisanja učenika završnih razreda, Služba za zapošljavanje HNŽ-HNK organizovat će obuku pedagoga srednjih škola, s namjerom realizovanja navedenih ciljeva.

CISO – Centar za informiranje, savjetovanje i obuku

U Centru za informiranje, savjetovanje i obuku nastaviti će se do sada već ustaljene aktivnosti uključujući:

- Dnevno ažuriranje oglasa na oglasnim pločama Službe HNŽ-HNK i Facebook-u;
- Komunikacija sa podružnicama-biroima Službe HNŽ-HNK – Distribucija informacija, najčešće oglasa, vezanih za obrazovanje i zapošljavanje biroima Službe;
- Izravan rad sa nezaposlenim osobama u prostorijama CISO-a kroz informisanje i savjetovanje.
- Izvođenje radionica „Kako napisati životopis“ i „Razgovor sa poslodavcem“ – U 2017. godini raditi će se na unaprjeđivanju postojećih programa radionica.

U 2017. godini raditi ćemo na izrađivanju novih programa koje bi mogli ponuditi našim korisnicima. Također, djelatnici CISO-a će nastaviti sa svakodnevnim aktivnostima ažuriranja svih dostupnih informacija iz oblasti obrazovanja i zapošljavanja, te uređivanjem Facebook stranice CISO-a Mostar, koja se pokazala kao idealan medij za dopiranje do mladih nezaposlenih osoba i promovisanja rada Službe.

EVIDENCIJE, ANALIZE I INFORMIRANJE

U skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, te Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja, na novi način se definiše oblast nezaposlenosti: nezaposlena osoba i osoba koja traži promjenu zaposlenja, te rokovi i načini prijavljivanja na evidencije, aktivno traženje zaposlenja i raspoloživost za rad. Ove promjene su zahtijevale kreiranje, izradu, štampanje i distribuciju novih sredstava evidencija (registri, kartoni, obrasci i raznu drugu štampu), primjenu novih načina prikupljanja podataka, tješnju i kvalitetniju saradnju sa drugim ustanovama, upoznavanje zaposlenika sa promjenama rada, što je uglavnom i učinjeno tokom prethodnih godina. Primjenom novog objedinjenog aplikacijskog informatičkog sistema očekuje se u 2017. potpunije i kvalitetnije zaživljavanje ovih novina, što treba rezultirati validnijim evidencijama kao podlogama za kreiranje mjera i aktivnosti u oblasti zaposlenosti i zapošljavanja.

Novi program je anticipirao novine prijava na osiguranje, prema Zakonu o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa, što će doprinijeti sređivanju stanja na evidencijama nezaposlenih kao i osiguranika u MIO/PIO, zdravstvenom osiguranju, te do smanjenja nelegalnog rada i veće kontrole uplate doprinosa. Nekadašnje papirnate prijave potpuno je zamjenilo elektronsko prijavljivanje u Poreznu upravu.

Tokom 2017. će trebati evidentirati predviđeni broj novonezaposlenih osoba sa svim potrebnim obilježjima (10.200), prikupiti obrasce i evidentirati podatke u procesu zasnivanja radnog odnosa, prikupiti obrasce i podatke o prestanku radnog odnosa.

Redovno se ažurira evidencija zaposlenih osoba sa invaliditetom, dok se ne promijeni postojeća regulativa.

Na osnovu prikupljenih podataka Služba će u kontinuitetu pratiti i analizirati kretanja u području zaposlenosti, nezaposlenosti i procesu zapošljavanja, utvrđivati pojave i tendencije, te o tome informisati nadležna državna tijela i druge zainteresovane subjekte. U tom smislu će se raditi tematsko-problemske analize, redovni i periodični statističko-informativni pregledi s predlozima mjera za rješavanje uočenih,

izraženih, konkretnih problema iz područja zapošljavanja. Obaviti će se i istraživanje tržišta rada u skladu sa istraživanjem na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Za ostvarivanje ukupnih zadataka Službe neophodno je razvijati informativnu funkciju, jer bez potpunog i blagovremenog informisanja o bitnim pitanjima na području zapošljavanja, kako za to odgovornih državnih tijela i zainteresiranih ustanova i institucija tako poslodavaca i šire javnosti, ne mogu se dobiti zadovoljavajući rezultati u ostvarivanju postavljenih zadataka Službe.

Polazeći od ovih općih naznaka u ovoj oblasti Služba će u 2017. godini obaviti sljedeće poslove:

Vođenje evidencija na području zapošljavanja

- Uvesti u sredstva evidencija predviđeni broj novonezaposlenih osoba;
- Prikupiti obrasce potreba za radnicima;
- Prikupiti obrasce prijave prestanka radnog odnosa i obraditi podatke u njima;
- Sve podatke iz obrazaca unijeti u datoteku podataka i redovno izlistavati izlazne informacije;
- Štampati potreban broj sredstava evidencija: registara, kartona, obrazaca i knjiga evidencije;
- Poboljšati saradnju sa Službom za statistiku, Poreznom upravom i Fondom penzijsko-invalidskog osiguranja radi prikupljanja podataka o zaposlenima;
- Ažurno voditi evidenciju zaposlenih osoba sa invaliditetom;
- Pripremiti potrebna uputstva za popunjavanje sredstava za vođenje evidencija;
- Prikupiti obrasce, unijeti podatke i automatski ih obraditi po anketi o istraživanju tržišta rada;
- Obaviti kontrolu vođenja evidencija u podružnicama-biroima;
- Učestvovati u izradi i drugih materijala vezanih za evidencije;
- U skladu sa Zakonom o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa provoditi uputstva za njegovu primjenu, te inicirati njihovu nadogradnju zbog uočenih nedostataka;
- Inicirati izradu sveukupnog protokola o saradnji svih učesnika u provedbi ovog Zakona.

Programi, analize i izvještaji

- Izraditi Izvještaj o radu Službe za 2016. godinu;
- Izraditi Program rada Službe za 2017. godinu;
- Izraditi informaciju o istraživanju tržišta rada u 2016. godini;
- Izraditi pregled suficitarnih i deficitarnih zanimanja radi aktivnosti Službe na profesionalnoj orijentaciji i stručnoj pripremi za neposredno zapošljavanje;
- Izraditi šestomjesečni izvještaj o radu;
- Izraditi periodične izvještaje i informacije za nadležna državna tijela i zainteresovane subjekte;
- Učestvovati u izradi programa zapošljavanja i radnog angažovanja demobilisanih boraca, policije, vojske i administracije na području kantona, zaposlenika koji su ostali bez posla radi odvijanja procesa privatizacije, stečaja i likvidacije preduzeća;
- Učestvovati u izradi programa zapošljavanja invalida i drugih stradalih domovinskog rata i članova porodica poginulih boraca, izbjeglica i povratnika, žena, dugoročno nezaposlenih osoba;
- Učestvovati u izradi programa i projekata finansiranih od strane EU, u svojstvu nosioca ili partnera projekta;
- Učestvovati u izradi i obradi programa zapošljavanja kod pojedinih poslodavaca;
- Pripremiti analitičko-statističke podloge za izradu Izvještaja o radu Službe za 2017. godinu i Programa rada za 2018. godinu.

Informiranje i informatički sistem

- Izdavati i distribuisati glasnik Službe “Informativni pregled “ - 4 broja;
- Izdavati i distribuisati mjesečni “Statistički bilten” - 12 brojeva;
- Sarađivati sa ustanovama javnog informiranja radi utvrđivanja načina i vremena prezentacije rada Službe i aktualnih pitanja od šireg društvenog značenja na području zaposlenosti i zapošljavanja;
- Organizovati povremene konferencije za novinstvo ili panel diskusije u svezi zapošljavanja;
- Redovno pratiti informacije i priopćenja objavljena u sredstvima javnog informiranja u svezi zapošljavanja;
- Pravovremeno i potpuno informisati nezaposlene i druge zainteresovane osobe o mogućnosti zapošljavanja, te poslodavce o mogućnosti zadovoljavanja njihovih kadrovskih potreba;
- Organizovati grupno informiranje nezaposlenih osoba o njihovim pravima i obavezama na osnovu nezaposlenosti;
- Dograđivati, po potrebi, novi informatički aplikacijski sistem kao i uputstvo za njegovu upotrebu;
- Učestvovati u izradi Studije za izradu novog računarskog programa na nivou Federalnog zavoda za zapošljavanje, te eventualno njegovoj izradi;
- Dokompletirati opremu za Carmen i ostalu informatičku opremu kojoj je istekao rok upotrebe i funkcionalnosti;
- Redovno održavati WEB stranicu Službe.

ORGANIZACIJSKI, PRAVNI I OPĆI POSLOVI

Tokom 2017. godine u Sektoru za organizacijske, pravne i opće poslove planirano je:

Upravni odbor i komisije

- Pripremiti dvanaest sjednica Upravnog odbora, te izraditi sve materijale sa tih sjednica (zapisnici, odluke, ugovori, zaključci);
- Pripremiti cca dvanaest sjednica Komisije za javne nabavke, te također izraditi sve materijale sa tih sjednica (objave obavijesti, zapisnike, izvještaje, preporuke, odluke, ugovore, obavijesti o dodjeli ugovora Agenciji za javne nabavke).

Materijalno pravna zaštita

- Izraditi cca 5.000 rješenja u prvom stepenu o utvrđivanju prava na novčanu naknadu, nastavku novčane naknade, prestanku prava, obustavu postupka i sl. u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba;
- Pripremiti odgovore na cca 50 tužbi koje su, pred Kantonalnim sudom u Mostaru, pokrenule nezaposlene osobe - demobilisani borci radi usaglašavanja visine novčane naknade na osnovu učestvovanja u odbrani BiH sa prosječnom plaćom u FBiH u prethodnoj godini;
- Provesti postupak te dostaviti cca 100 žalbi na prvostepena rješenja (nakon razmatranja) drugostepenom tijelu;

- Provesti postupak uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za cca 100 nezaposlenih osoba kojima nedostaje do tri godine staža osiguranja radi ispunjavanja uslova za penziju i brisanje iz evidencije nezaposlenih;
- Obaviti sve poslove u svezi provedbe međunarodnih konvencija, međunarodnih sporazuma i administrativnih sporazuma za provođenje istih radi razmjene podataka i ostvarivanja prava iz materijalnog osiguranja;
- Pružiti pravnu pomoći nezaposlenim osoba s ciljem ostvarivanja njihovih prava kod ove Službe;
- Prilagoditi - doraditi aplikaciju „CARMEN“ u skladu sa Izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba FBiH.

Normativna djelatnost

- Pripremiti i usvojiti Poslovnik o radu Upravnog odbora;
- Pripremiti i usvojiti Izmjene i dopune Pravilnika o radu;
- Pripremiti i usvojiti podzakonske akte u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba Hercegovačko-neretvanskog kantona.
- Pripremiti i donijeti Plan prijema pripravnika za 2017. godinu;
- Pripremiti i donijeti Plan korištenja godišnjeg odmora za 2017. godinu;
- Usvojiti Statut o izmjenama Statuta Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK nakon dobivanja saglasnosti Vlade kantona;
- Pripremiti i usvojiti prečišćeni tekst Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji poslova i radnih zadataka Službe za zapošljavanje HNŽ-HNK.

Personalni poslovi

- Izraditi odgovarajuća rješenja o utvrđivanju prava radnika iz radnog odnosa (ugovori o radu, pravo na godišnji odmor, odsustvo sa posla, troškovi prevoza, pravo na razne vidove naknade i sl.);
- Urediti evidencije o radnicima i drugim osobama angažovanim na radu i uskladiti elektronsko vođenje evidencije o radnom vremenu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencija o radnicima i drugim osobama angažovanim na radu („Službene novine FBiH“, br. 92/16)

Ostali poslovi

- Obaviti sve poslove oko oglašavanja i izbora najpovoljnijeg ponuđača za: nabavku vode za piće i korištenje aparata za vodu, nabavku dnevnih novina, emitiranje oglasa i konkursa, osiguranje osoba i imovine, nabavku kancelarijskog materijala i sitnog inventara, nabavku kave-prokafe, nabavku sokova, pića i napitaka, pravne usluge, usluge servisiranja i održavanja vozila, servisiranje i održavanje uređaja za hlađenje i zagrijavanje, nabavku goriva, održavanje telefonske centrale, izbor banke, čišćenje poslovnih prostorija, održavanje video nadzora, i cvik sata, održavanje sustava VPN umrežavanje biroa i Središnje službe, štampanje glasnika i raznih obrazaca, održavanje računara i računarske opreme, nabavku kancelarijskog namještaja, nabavku računara i ostale opreme, sufinansiranje izgradnje kanalizacijskog sistema za odvodnju površinskih fekalnih voda a u cilju rješavanja problema poplava u podrumskim prostorijama Službe, sanaciju podrumskih prostorija, uređenje dvorišta sa zapadne strane zgrade Središnje službe, adaptaciju poslovnih prostorija za Podružnicu Mostar – Odjeljenje 2. i ostalo u skladu sa Odlukom o nabavi usluga, roba i radova u 2017.god., Planu javnih nabavki za 2017.god. i Finansijskom planu Službe za 2017.god.

- Redovno obavljati poslove prijema, otpreme i arhiviranja pošte;
- Izraditi periodični izvještaj o radu sektora kao i godišnjeg programa rada;
- Po potrebi uraditi sitne popravke i tekuće održavanje u Središnjoj službi i biroima, kao i sve druge tekuće poslove iz djelokruga rada Službe.

INTERNA REVIZIJA

Na osnovu čl. 9. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH (Službene novine FBiH, br. 47/08), u Službi je uspostavljena funkcija interne revizije u radnom mjestu Internog revizora. Interni revizor nezavisno i objektivno utvrđuje efikasnost i ostvarivanje cjelovitih zadataka u djelatnosti Službe, upozorava na nepravilnost i na neusaglašenost sa zakonskim i drugim propisima kojima se uređuje djelovanje Službe, te daje prijedlog mjera za otklanjanje nepravilnosti i unapređenje rada Službe. Cilj revizije sistema je ocjena upravljanja i kontrole nad svim strateškim, funkcionalnim ili operativnim aktivnostima radi davanja stručnog mišljenja o funkcioniranju kontrola, ublažavanju povezanih rizika te o ekonomičnom, djelotvornom i učinkovitom funkcionisanju aktivnosti u postizanju planiranih ciljeva.

Program rada unutarnje revizije u 2017. će obuhvatiti slijedeće aktivnosti:

- Ažuriranje procjene rizika i planiranje unutrašnje revizije u skladu sa Priručnikom za procjenu rizika i planiranje unutrašnje revizije u javnom sektoru u Federaciji BiH;
- Donošenje Strateškog plana IR za periode 2017-2019 i Godišnjeg plana 2017 na osnovu procjene rizika, dajući prioritet oblastima koji nose najveći stepen rizika, a primjenjujući propisanu metodologiju izrade planova unutrašnje revizije;
- Izrada izvješća za Centralnu harmonizacijsku jedinicu (Federalno ministarstva finansija) o revizijama iz 2016. godine;
- Učestvovanje u redovnim edukacijama organizovanim od strane strukovnih udruženja i Centralne harmonizacijske jedinice;
- Provođenje revizije iz Godišnjeg plana za 2017, odnosno revizija za koje je odluka donesena po osnovu procijenjene izloženosti riziku, uz saglasnost direktora Službe;
- Praćenje izvršenja preporuka iz Izvještaja o učinjenoj unutrašnjoj reviziji;
- Provođenje ad hoc revizija prema nalogu direktora ili uslijed promijenjenih okolnosti;
- Dostavljanje izvještaja interne revizije direktoru Službe;
- Informisanje direktoara Službe ukoliko se pojavi sukob interesa, sumnja na nepravilnosti i/ili prevare koje mogu rezultirati kriminalnim aktivnostima ili kršenjem propisa;
- Saradnja sa Centralnom harmonizacijskom jedinicom Federalnog ministarstva finansija i Uredom za reviziju institucija u Federaciji BiH u razmjeni izvještaja, dokumentacije i mišljenja.

MATERIJALNO-FINANSIJSKO POSLOVANJE

Sredstva za finansiranje aktivnosti Službe i dalje će činiti u većini sredstva doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti. Ne očekuje se bitno povećanje prihoda od doprinosa ukoliko se ne poveća finansijska disciplina oko uplate doprinosa, poveća broj zaposlenih, kao i osnovica na koju se plaćaju doprinosi. Prema dosadašnjim pokazateljima, osnovica za uplatu doprinosa kod većine obveznika je minimalna plaća. U 2017. godini planirat će se povećanje doprinosa za oko 3%, a na osnovu povećanja u prethodnim godinama.

Pored svakodnevnih finansijsko-knjigovodstvenih poslova, bitno je naglasiti sljedeće što će se uraditi u tekućoj godini:

- Izrada godišnjeg izvještaja za 2016. godinu, uz prethodno obavljene predzaključne i zaključne radnje u knjigovodstvu i usvajanju izvještaja o popisu imovine.
- Izrada finansijskog izvještaja koje obuhvata bilancu, račun prihoda i izdataka, račun o novčanom toku, pregled stanja imovine, račun zaduženja na određeni dan, izvještaj o kapitalnim izdacima i bilješke uz finansijski izvještaj. Bilješke uz finansijski izvještaj obuhvaćaju detaljnu razradu i dopunu podataka iz finansijskog izvještaja i pomažu da se potpunije razumiju i razmotre podaci predstavljeni u finansijskom izvještaju. Izvještaj se dostavlja Agenciji za obradu podataka, nadležnom Ministarstvu u kantonu, Federalnom ministarstvu finansija, Federalnom zavodu za zapošljavanje i Centralnoj banci BiH. Izvještaji u širem obliku sa analitičkim pregledima Službe dostavljaju se Upravnom odboru Službe.
- Izrada tromjesečnih komparativnih finansijskih izvještaja o planiranim i ostvarenim prihodima i primicima, te rashodima i izdacima. Tromjesečni finansijski izvještaji koriste se za potrebe planiranja i kontrole u izvršenju proračuna. Tromjesečni izvještaji sadrže i usporedne podatke perioda za koje se izvještaj sastavlja, planirane iznose za taj period i podudarne podatke istog perioda prethodne finansijske godine. Dostavlja se nadležnom Ministarstvu u kantonu, Federalnom ministarstvu finansija, Centralnoj banci BiH i Federalnom zavodu za zapošljavanje.
- Izrada potrebnih mjesečnih izvještaja o materijalno-finansijskom poslovanju za internu upotrebu.
- Pregledi ostvarenih prihoda i izvršenih obaveza po podružnicama-biroima Službe, te usaglašavanje uplaćenih doprinosa sa doprinosima u Federalnom zavodu sa područja ovog kantona.
- Posebni pregledi sredstava za materijalno osiguranje nezaposlenih osoba i sredstava pripreme za zapošljavanje.
- Zahtjevi za nedostajuća sredstva za materijalno osiguranje nezaposlenih osoba od Federalnog zavoda za zapošljavanje, dostavljaju se ukoliko Službi nedostaje sredstava.
- Dopuna postojećih akata Službe potrebnih za rad internih kontrola u skladu sa Zakonom o Računovodstvu i reviziji i Zakonu o proračunu i izvanproračunskim fondovima.
- Izrada Prijedloga izmjena i dopuna finansijskog plana za 2017. godinu, ukoliko bude potrebno.
- Organizovanje popisa imovine za 2017. godinu i obavljanje samog popisa.
- Izrada traženih izvještaja na zahtjev nadležnog ministarstva, kantona i drugih nadležnih tijela.
- Praćenje propisa, prisustvo seminarima i savjetovanjima iz oblasti računovodstva i finansija.
- Odlaganje i arhiviranje finansijske dokumentacije.
- Usaglašavanje postojećih akata Službe sa izmjenama i dopunama propisa u oblasti računovodstva i finansija.
- Priprema podataka za izradu Programa rada za 2018. godinu.
- Izrada Finansijskog plana Službe za 2018. godinu.
- Izrada softvera za evidenciju uplaćenih doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti.
- Dorada softvera za računovodstvo i finansije.